NN 103/2018 (23.11.2018.), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

2020

Na temelju članka 104. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, br. 94/13 i 73/17) ministar zaštite okoliša i energetike u suradnji s ministrom nadležnim za prostorno planiranje i ministrom nadležnim za pomorstvo donio je

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O NAČINIMA I UVJETIMA ODLAGANJA OTPADA, KATEGORIJAMA I UVJETIMA RADA ZA ODLAGALIŠTA OTPADA

Članak 1.

U Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, br. 114/15) u članku 3. točka 10. mijenja se i glasi:

»10. »Odlagalište otpada« je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

a) interno odlagalište otpada na kojem proizvođač otpada odlaže svoj otpad na samom mjestu nastanka

b) stalno odlagalište otpada, ili njegov dio, koje se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje dulje od jedne godine) i

c) iskorištene površinske kopove (eksploatacijska polja) ili njihove iskorištene dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjima koji su pogodni za odlaganje otpada sukladno ovom Pravilniku i koji su predviđeni i mogući sukladno posebnim propisima koji reguliraju rudarstvo.

d) u odlagalište otpada se ne ubraja građevina ili skladište gdje se otpad istovaruje radi omogućavanja njegove pripreme za daljnji prijevoz do mjesta oporabe, obrade ili odlaganja na drugim lokacijama

e) u odlagalište otpada se ne ubraja mjesto skladištenja otpada prije oporabe ili obrade istoga u razdoblju do tri godine

f) u odlagalište otpada se ne ubraja mjesto skladištenja otpada prije zbrinjavanja u razdoblju do godine dana.«

Točka 13. mijenja se i glasi:

»13. *»Podzemno odlagalište«* je mjesto za stalno odlaganje otpada pod zemlju u pogodnu geološku šupljinu u tvrdoj stijeni i/ili rudnike soli i/ili kalija, bušotinu nastalu rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem koja je likvidirana sukladno posebnim propisima koji reguliraju rudarstvo i istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.«

Iza točke 17. dodaje se točka 18. koja glasi:

»18. *»obrada«* u smislu ovoga Pravilnika znači postupak kojim se u fizikalnom, termičkom, kemijskom ili biološkom procesu, uključujući razvrstavanje, mijenjaju svojstva otpada s ciljem smanjivanja količine ili opasnih svojstava te poboljšava rukovanje ili poboljšava iskoristivost otpada.

Članak 2.

U članku 4. stavku 2. iza riječi »slučajeve« riječ: »odlaganja« briše se.

Članak 3.

U članku 5. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Prikaz mogućnosti odlaganja zajedno s primjerima podkategorija glavnih kategorija odlagališta utvrđeni su u Odluci 2003/33/EZ – Dodatak B.«

Članak 4.

U članku 6. u stavku 2. riječi: »2033/33/EZ« zamjenjuje se riječima »2003/33/EZ«

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Otpad se može prihvatiti na lokaciju podzemnog odlagališta ukoliko elaborat o procjeni rizika izrađen sukladno Odluci 2003/33/EZ – Dodatak A Ocjena sigurnosti za prihvat otpada u podzemno odlagalište – Odjeljak 1., koji je napravljen za tu lokaciju pokazuje da su razina izolacije i utjecaj lokacije podzemnog odlagališta otpada prihvatljivi.«.

Stavak 4. mijenja se i glasi.

»(4) U podzemno odlagalište inertnog, neopasnog i opasnog otpada može se prihvatiti otpad koji ispunjava kriterije iz Odluke 2003/33/EZ – Prilog Kriteriji i postupci za prihvat otpada na odlagališta – Odjeljak 2.5. Kriteriji za podzemno odlaganje i Dodatka A Ocjena sigurnosti za prihvat otpada u podzemno odlagalište – Odjeljak 2., točke 2.2., 2.3. i 2.4., a nije izuzet od odlaganja u podzemno odlagalište temeljem članka 6. stavka 2. ovoga Pravilnika.«.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Posebni dodatni uvjeti za odlaganje otpada u podzemno odlagalište kada se radi o rudnicima soli i podzemnim odlagalištima u tvrdoj stijeni određeni su Odlukom 2003/33/EZ – Dodatak A, Odjeljak 3. i 4.«.

Članak 5.

U članku 7. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Na odlagališta otpada dozvoljeno je odlaganje otpada koji je prethodno obrađen.

Prethodna obrada otpada prije odlaganja mora biti primjerena i sukladna postupcima obrade otpada iz posebnog propisa o gospodarenju otpadom i najmanje sadržavati:

– odgovarajući odabir različitih tokova otpada na mjestu nastanka/proizvodnje otpada i njihovo odvojeno sakupljanje (npr. odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada, odvojeno sakupljanje reciklabilnog komunalnog otpada, otpadnog papira, metala, plastike, stakla, tekstila i glomaznog otpada iz miješanog komunalnog otpada koji se predaju na postupke daljnje obrade)

– stabilizaciju odvojeno sakupljene organske frakcije otpada ili odvojeno sakupljanje organske frakcije (biorazgradivog komunalnog otpada) koji se predaje na postupke daljnje obrade.«.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

»(9) Iznimno u određenim okolnostima može se dozvoliti odlaganje otpada kojem su do tri puta povećane granične vrijednosti za pojedine parametre osim u slučaju otopljenog organskog ugljika (DOC) sukladno Odluci 2003/33/EZ-Odjeljak 2 – Kriteriji za prihvat otpada.«.

Članak 6.

U članku 8. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Postupak izrade osnovne karakterizacije otpada određen je u Prilogu III. ovoga Pravilnika.«.

Članak 7.

U članku 11. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Ako osnovna karakterizacija otpada iz članka 8. ovoga Pravilnika ne sadrži kemijske analize otpada sukladno Prilogu III. ovoga Pravilnika, odlagatelj je dužan provjeriti radi li se o otpadu koji je odredbama ovoga Pravilnika izuzet od obveze izrade iste sukladno Odjeljku: Osnovna karakterizacija otpada u točkama 5. i 6. i Odjeljku: Osnovni kriteriji koje otpad mora ispunjavati za prihvat i odlaganje na odlagalište otpada u točkama 1.3. i 2.4. koji se nalaze u Prilogu III ovoga Pravilnika.«.

Članak 8.

U članku 12. stavku 5. ispred riječi Očevidnik dodaje se riječ: »elektronički«.

Članak 9.

U članku 17. podstavak 7. mijenja se i glasi:

» – financijsko jamstvo ili jednakovrijedno prihvatljivo učinkovito jamstvo sukladno praksama koje se primjenjuju u drugim državama članicama EU kojega osigurava podnositelj zahtjeva potrebno za osiguranje troškova iz članka 19. ovoga Pravilnika«.

Iza podstavka 8. dodaju su podstavci 9. i 10. koji glase:

» – mjere koje je potrebno poduzimati u djelatnosti odlaganja otpada za sprječavanje nesreća i ograničenje njihovih posljedica koje su sastavni dio Elaborata gospodarenja otpadom iz članka 91. Zakona i

– dokaz o usklađenosti odlagališta s planom gospodarenja otpadom iz članka 21. Zakona i uvjetima iz ovoga Pravilnika.«.

Članak 10.

U članku 18. stavak 1. podstavak 5. mijenja se i glasi:

» – zahtjevi pod kojima kojim će se obavljati pripremni radovi na odlagalištu, radovi te postupci praćenja i provjere uključujući i interventne planove postupanja u slučaju prekoračenja graničnih vrijednosti iz točke 4. Priloga IV. ovoga Pravilnika kao i svi zahtjevi povezani sa zatvaranjem odlagališta i provođenje naknadnog održavanja koje uključuje mjere za sprječavanje štetnih utjecaja na okoliš nakon zatvaranja odlagališta,«.

Podstavak 11. mijenja se i glasi:

» – izvješćivanje o vrstama i količinama odloženog otpada i rezultatima kontrole iz članka 20. i 21. i Priloga IV. ovoga Pravilnika pri čemu se izvješće dostavlja nadležnom tijelu koje je izdalo dozvolu u roku od 30 dana od isteka tekuće godine za koju se podnosi izvješće,«.

Podstavak 12. briše se.

Dosadašnji podstavci 13. i 14., postaju podstavci 12. i 13.

Članak 11.

U članku 19. iza stavka 1. dodaje se stavak 2 koji glasi:

»(2) Odlagatelj je obavezan osigurati transparentan pristup u prikupljanju i korištenju svih relevantnih podatka i informacija o troškovima odlaganja otpada iz prethodnog stavka.«.

Članak 12.

Iza članka 21. dodaje se članak 21.a koji glasi:

»Članak 21.a

Odluku o redoslijedu i dinamici zatvaranja odlagališta donosi Ministar.«

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Sva postojeća odlagališta u Republici Hrvatskoj moraju se uskladiti sa zahtjevima ovoga Pravilnika do 31. prosinca 2018. godine uključujući i zahtjeve iz točke 1. Priloga I ovoga Pravilnika.

Članak 14.

Ministar donosi Odluku iz članka 12. ovoga Pravilnika u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 15.

Prilozi I., II., III., IV., V. i VI. Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, broj 114/15) zamjenjuju se prilozima I., II., III., IV., V. i VI. koji su tiskani u dodatku ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

Članak 16.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 351-01/18-04/03
Urbroj: 517-06-3-2-18-13
Zagreb, 14. studenoga 2018.

Ministar
dr. sc. Tomislav Ćorić, v. r.

PRILOG I.

OPĆI UVJETI ZA SVE KATEGORIJE ODLAGALIŠTA OTPADA

1. Lokacija odlagališta

1.1. Prilikom određivanja lokacije odlagališta uzimaju se u obzir sljedeći uvjeti koji se odnose na:

– prisutnost podzemnih voda, obalnih voda ili zaštićenih prirodnih područja na širem području od onog koji obuhvaća lokaciju odlagališta

– geološke i hidrogeološke uvjete na širem području od onog koji obuhvaća lokaciju odlagališta

– rizik od poplava, slijeganja terena, klizanja tla ili lavina na lokaciji odlagališta

– zaštitu prirode ili kulturne baštine na širem području od onog koji obuhvaća lokaciju odlagališta

– središnja točka tijela odlagališta mora biti udaljena najmanje 500 m od naseljenog područja uključujući gradska područja gdje stalno borave ljudi, područja za odmor, vodnih puteva, vodnih tijela i poljoprivrednih područja prilikom određivanja nove lokacije odlagališta

1.2. Odlagalište otpada je dozvoljeno samo u slučaju kada lokacija u odnosu na uvjete iz točke 1.1. ili potrebne korektivne mjere koje treba poduzeti u odnosu na točku 1.1. sukladno posebnim propisima pokazuje da odlagalište ne predstavlja opasnost za okoliš.

2. Zaštita tla i vode

Za odlagališta neopasnog i opasnog otpada potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere radi:

– sakupljanja oborinske vode koja prodire u tijelo odlagališta

– sprečavanja da površinske i/ili podzemne vode dođu u dodir s odloženim otpadom

– sakupljanja onečišćenih i procjednih voda. Ako procjena koja se temelji na ocjeni/razmatranju lokacije za odlagalište otpada, pokazuje da odlagalište ne predstavlja opasnost za okoliš, nadležna tijela mogu odlučiti da se ova mjera ne primjenjuje.

– pročišćavanja onečišćenih voda i sakupljenih procjednih voda.

2.1. Dno odlagališta otpada mora biti najmanje 1 m iznad najviše moguće razine podzemne vode.

2.2 Podzemni dio tla odlagališta, najmanje na području tijela odlagališta, mora biti geološki i hidrogeološki jedinstven i takvog geološkog sastava da osigurava zaštitu tla i onečišćenje podzemne i površinske vode.

2.3 Zaštita tla, podzemnih i površinskih voda postiže se kombinacijom geološke barijere (temeljno tlo) i donjeg brtvenog sloja za vrijeme aktivnog korištenja odlagališta te kombinacijom geološke barijere (temeljno tlo) i površinskog brtvenog sloja nakon prestanka odlaganja.

Geološka barijera (temeljno tlo) je određena geološkim i hidrogeološkim svojstvima ispod i u blizini odlagališta osiguravajući dovoljnu nepropusnost (sposobnost zadržavanja) koje osigurava zaštitu od mogućeg onečišćenja tla i podzemnih voda.

Geološka barijera (temeljeno tlo) i bočne strane odlagališta sastoje se od mineralnog sloja koji udovoljava uvjete vodo nepropusnosti i debljine tla s kombiniranim učinkom u smislu zaštite tla, podzemnih i površinskih voda uključujući procjedne vode koji su barem jednaki učinku koji se dobiva ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

Prosječna vodonepropusnost tla na području temeljnog tla i bočnih strana tijela odlagališta (koeficijent nepropusnosti) mora:

– za odlagalište za opasni otpad: $k \leq 1x10^{-9}$ m/s u debljini tla ≥ 5 metara

– za odlagalište za neopasni otpad: $k \leq 1x10^{-9}$ m/s u debljini tla ≥ 1 metra

– za odlagalište za inertni otpad: $k \leq 1x10^{-7}$ m/s u debljini tla ≥ 1 metra

U slučaju da geološka barijera (temeljno tlo) na prirodan način ne udovoljava gore navedene uvjete ona se može osigurati i dopuniti nanošenjem umjetnih brtvenih slojeva kako bi se ispunili navedeni uvjeti vodo nepropusnosti.

Ukoliko se koristi umjetni brtveni sloj potrebno je provjeriti je li geološka podloga dovoljno stabilna da se spriječi slijeganje koje bi moglo oštetiti umjetni brtveni sloj.

Umjetna geološka barijera (temeljno tlo/sloj) ne smije biti tanja od 0,5 metara.

Iznimno od navedenog, uvjeti prosječne vodo nepropusnosti tla i umjetne geološke barijere iz ove točke ne moraju se primijeniti za odlagalište inertnog otpada ukoliko se propisanim postupcima sukladno posebnim propisima o zaštiti voda potvrdi da nema nikakvih štetnih utjecaja na kvalitetu tla, podzemne i površinske vode.

2.4. Za tijelo odlagališta potrebno je urediti temeljno tlo i bočne strane tijela odlagališta na način koji osigurava stabilnost odlagališta i izvedbu brtvenih i drenažnih slojeva.

2.5. Uz uvjet iz točke 2.3. treba osigurati sustav za sakupljanje i odvođenje procjednih voda i sustav brtvljenja na temeljno tlo i bočne strane odlagališta na sljedeći način radi osiguranja da se akumulacija procjednih voda na dnu odlagališta održava na minimalnim vrijednostima.:

Kategorija odlagališta	Odlagalište za neopasni otpad	Odlagalište za opasni otpad
Umjetni brtveni sloj	zahtjeva se	zahtjeva se
Drenažni sloj ≥ 0,5 m	zahtjeva se	zahtjeva se

2.6. Na odlagalištu za opasni i neopasni otpad mora se osigurati odvođenje procjednih voda kroz drenažni sloj i njihovo sakupljanje izvan tijela odlagališta.

2.7. Sakupljene procjedne vode moraju se pročistiti prije ispusta u prijemnik prema propisima o zaštiti voda.

2.8. Prodiranje otpada u drenažni sloj se mora spriječiti odgovarajućim prihvatljivim tehničkim rješenjima.

3. Prekrivanje odlagališta

3.1. Površine ispunjenih dijelova tijela odlagališta za neopasni i opasni otpad treba prekrivati i osigurati potrebno površinsko brtvljenje s ugrađenim sustavom površinske odvodnje oborinske vode i sustavom otplinjavanja.

3.2. Oborinske vode ne smiju doći u dodir s ispunjenim tijelom odlagališta i moraju se sakupljati odvojeno od procjednih voda.

3.3. Zahtjevi za površinsko brtvljenje dani su u sljedećoj tablici:

Vrsta odlagališta	Odlagalište za neopasni otpad	Odlagalište za opasni otpad
Sloj za otplinjavanje	zahtijeva se	ne zahtijeva se
Nepropusni umjetni brtveni sloj	ne zahtijeva se	zahtijeva se
Nepropusni mineralni sloj	zahtijeva se	zahtijeva se
Drenažni sloj > 0,5 m	zahtijeva se	zahtijeva se
Rekultivacijski sloj > 1 m	zahtijeva se	zahtijeva se

4. Odlagališni plin

4.1. Ukoliko na odlagalištu nastaje odlagališni plin potrebno je osigurati sustav sakupljanja odlagališnog plina koji se mora obraditi i iskoristiti i potrebno je poduzimati odgovarajuće mjere u cilju kontrole nakupljanja i kretanja sukladno Prilogu IV, točka 2.

4.2. Ako se sakupljeni odlagališni plinovi ne mogu upotrijebiti za dobivanje energije, treba ih spaliti na području odlagališta ili spriječiti njihovu emisiju u zrak upotrebom drugih postupaka koji su jednakovrijedni spaljivanju odlagališnih plinova.

4.3 Sakupljanje, obrada i korištenje odlagališnog plina provodi se na način koji na najmanju moguću mjeru svodi štetu ili pogoršanje stanja okoliša, te opasnost za zdravlje ljudi.

5. Osnovna opremljenost odlagališta

5.1. Na ulazu u odlagalište mora biti postavljen natpis s navedenim imenom odlagatelja, vrste odlagališta i radnim vremenom odlagališta

5.2. Na uočljivom mjestu na odlagalištu mora biti istaknut plan postupaka za slučaj izvanrednog događaja

5.3. Odlagalište mora biti ograđeno najmanje dva metra visokom ogradom i slobodan pristup odlagalištu mora se spriječiti

5.4. Ulazna vrata na odlagalište moraju biti zaključana izvan radnog vremena odlagališta

5.5. Sustav kontrole i pristupa svakoj građevini treba sadržavati i program mjera za otkrivanje i onemogućavanje nekontroliranog odbacivanja otpada na odlagalište

5.6. Na lokaciji odlagališta moraju se nalaziti dovoljno velike površine za izvođenje postupaka preuzimanja i provjere predanog otpada te za parkiranje i okretanje dostavnih vozila

5.7. Odlagalište mora biti opremljeno tako da se prašina i nečistoće koje potječu s odlagališta ne prenose na javne ceste i okolno zemljište

5.8. Na lokaciji odlagališta mora biti uređen dovoljan skladišni prostor za privremeno skladištenje otpada prije odlaganja

5.9. Odlagalište mora imati priključak na javnu cestu

5.10. Vozilo kojim se dovozi otpad do odlagališta otpada mora biti opremljeno da se spriječi rasipanje otpada, širenje prašine, buke i mirisa

5.11. Na lokaciji odlagališta mora biti uređen protupožarni pojas širine od 4 – 6 m.

6. Stabilnost

Odlaganje otpada na odlagalište provodi se tako da se osigura stabilnost otpadne mase i popratnih struktura posebno u pogledu izbjegavanja klizišta. U slučaju postavljanja umjetnog brtvenog sloja treba ispitati da li je geološki supstrat, uzimajući u obzir morfologiju odlagališta, dovoljno stabilan da spriječi slijeganje koje bi moglo izazvati štetu na umjetnom brtvenom sloju.

7. Privremeno skladištenje elementarne žive

Za privremeno skladištenje elementarne žive duže od jedne godine primjenjuju se sljedeći osnovni uvjeti:

– elementarna živa se mora skladištiti odvojeno od ostalog otpada